

Vážení čitatelia Osteologického bulletinu,

je pre mňa mimoriadnou čťou prihovoriť sa k Vám podvečer už XII. spoločného kongresu českých a slovenských odborníkov venujúci sa problematike metabolických kostných ochorení.

Číslo Osteologického bulletinu, ktoré držíte v rukách je rozdelené do dvoch častí: prvú časť tvorí 5 pôvodných prác. V prvej práci K. Hornáček a kolektív rozoberá veľmi dôležitú problematiku použitia rehabilitačných pomôcok v liečbe osteoporotických pacientov. Rehabilitácia je esenciálnou súčasťou preventívnych a liečebných opatrení, napriek tomu sa na ňu často v rámci komplexného manažmentu zabúda. Postupy sú aplikovateľné v širokej ambulantnej praxi. V podobnom duchu pokračuje aj práca Krhútovej a Novosada, ktorá sa venuje obdobnej problematike zo špecifického pohľadu fyzioterapeuta. Obe práce je potrebné vnímať ako imperatív nutnosti reflektovania osteoporózy, ako systémového ochorenia pohybového aparátu. V ďalšom článku sa Němčiková a spol. venujú vzťahu sérových hladín mangánu a medi ku kvantitatívnym a kvalitatívnym kostným ukazovateľom postmenopauzálnych žien. Je až fascinujúce ako stopové prvky môžu ovplyvňovať kostné milieu. Zrejme je potrebné myslieť nielen na štandardnú substitúciu kalcium a vitamínom D, ale aj na dostatok stopových prvkov. Primeraný pohlavný vývoj demonštrovaný pubertou je kľúčový pre kostnú densitu a svalovú hmotu dievčat. V. Cirmanová a M. Bayer sa tejto problematike venujú a poukazujú na najnovšie aspekty tohto kauzálného vzťahu. P. Horák vo svojom prehľadnom článku hodnotí efektívnosť a bezpečnosť dlhodobej liečby bisfosfonátmi. Fundovane analyzuje jednotlivé dáta potvrdzujúce efekt používaných bisfosfonátov na redukcii osteoporotických zlomenín. Poukazuje na výhodnosti jednotlivých liečív nielen z hľadiska efektivity, ale i nežiadúcich účinkov a bezpečnosti.

V Ostrave sa už dvanásť-krát stretnú českí a slovenskí osteológovia na každoročnom spoločnom kongrese. Program, ktorý ako býva štandardne zvykom, koncipovali hostitelia, t.j. českí priatelia, je kreovaný ambiociózne, ale zároveň precízne, tak aby okrem pripomenutia všetkého dôležitého zostal priestor i na novšie, v súčasnosti možno vizionárske témy. Predpokladám, že umelecko-filozofický traktát na tému „Kost v bibli“ adekvátne pripraví všetkých účastníkov na i keď menej charizmatiký, ale o to vecnejší odborný program.

Prvý blok prednášok je venovaný vzťahu obličiek a kostnému metabolizmu. Nepochybne vrcholom bude „Update“

na uvedenú tému od profesorky Dusilovej-Sulkovej. V bloku venovanom patofyziológii kostného metabolizmu a genetickému podkladu kostných chorôb budeme okrem iného počuť aj o vplyve viacerých genových polymorfizmov na BMD a výskyt zlomenín, ako i predbežné údaje genetických analýz u pacientov s ochorením skeletu v Českej republike.

Bloku venovanému organizácii starostlivosti o pacientov a prevencii vzniku a rozvoju osteoporózy dominujú práce z tímu P. Novosada. Model starostlivosti, ktorý je realizovaný na pracoviskách Mediekos Labor patrí medzi najprogressivejšie nielen v našom priestore, ale je porovnateľný s prístupmi využívanými v najvyspelejších krajinách.

Pri hodnotení rizika fraktúr sa všetci nepochybne tešíme na tradičné didakticky a obsahovo brilantnú prednášku J. Štěpána, ktorá bude vysvetľovať stále nie úplne pochopenú a využívanú problematiku FRAX. Nepochybne analýza viac ako 4 000 pacientov z pohľadu prediktívnej hodnoty rizikových faktorov zlomenín P. Masaryka prispeje k pochopeniu rizika zlomenín u našej populácie.

Okrem viacerých firemných sympózií sa budú problematike liečbe osteoporózy venovať až dva samostatné bloky. Za veľmi dôležité a chválihodné v tomto kontexte považujem množstvo pôvodných prác, hodnotiacich efekt jednotlivých osteoresorpčných a osteoformačných liekov. Zaujímavá bude konfrontácia pohľadu internistu a ortopéda na terapeutické využitie balónovej kyfoplastiky.

Po častiach, ktoré budú venované aj ďalším využitiam densitometrie pri meraní abdominálneho tuku a kalcifikátov abdominálnej aorty, kongres ukončí blok prednášok na tému sekundárnej osteoporózy. Nepochybným dôvodom počkať až do slávnostného ukončenia kongresu bude prehľadná prednáška K. Pavelku o osteoporóze pri reumatických ochoreniach.

Som hlboko presvedčený, že po absolvovaní kongresu budeme nielen bohatší o vedomosti zo všetkých tajov osteológie, ale i o nové zážitky a priateľstvá.

Váš

prof. MUDr. Juraj Payer, CSc.
prezident SOMOK
viceprezident XII. Medzinárodného
kongresu českých a slovenských osteológov
Ostrava 1.–3. október 2009